

Vergadering: 6 december 2016
Agendanummer: 17
Status: Besluitvormend
Portefeuillehouder: M.A.P. Michels
Behandelend ambtenaar: R.J. Bolt
E-mail: r.bolt@winsum.nl

Aan de gemeenteraad,

Onderwerp

Volksraadpleging Middag Humsterland

Voorgestelde besluit

1. Kennis te nemen van de uitkomsten van de volksraadpleging in het Middag-Humsterland.
2. In te stemmen met de toevoeging van het Winsumer deel van het gebied Middag-Humsterland aan de nieuwe gemeente Westerkwartier, waarbij de grens van de voormalige gemeente Ezinge (langs het Reitdiep) de nieuwe buitengrens van de nieuwe gemeente Hoogeland (werktitel) vormt.
3. Het college op te dragen deze toevoeging in overleg met de gemeenten Bedum, De Marne en Eemsmond en de gemeenten in het Westerkwartier, in de herindelingsontwerpen van de betrokken gemeenten op te nemen.

Samenvatting

De raden van Winsum en Zuidhorn hebben in de week van 10 oktober 2016 een plan van aanpak voor de volksraadpleging Middag-Humsterland vastgesteld. Deze raadpleging heeft tussen 20 oktober 2016 en 6 november 2016 plaatsgevonden.

Het opkomstpercentage bedraagt 56%. Van deze 56% vindt 76% van de inwoners in het Middag-Humsterland dat het gebied in één toekomstige gemeente moet komen te liggen. Van deze groep inwoners kiest 92% voor de toekomstige gemeente Westerkwartier. Zowel in het Winsumer als in het Zuidhorner deel van het Middag-Humsterland maakt een ruime meerderheid van de inwoners die een stem hebben uitgebracht deze keuze.

De toekomstige grenzen van de gemeenten Hoogeland (werktitel) en Westerkwartier worden geformaliseerd in het herindelingsontwerp. Voorgesteld wordt om in deze herindelingsontwerpen de grens van de voormalige gemeente Ezinge (langs het Reitdiep) als de nieuwe grens tussen de beide toekomstige gemeenten te hanteren. Dat betekent dat onder meer de woonplaatsen (en het daarbij behorende buitengebied van) Ezinge, Feerwerd en Garnwerd aan de nieuwe gemeente Westerkwartier worden toegevoegd.

Wettelijk- of beleidskader

De raden zijn bij een herindeling bevoegd om de grenzen van de nieuwe gemeente op te nemen in het herindelingsontwerp en het daaropvolgende herindelingsadvies. Deze bevoegdheid berust bij alle bij het herindelingsproces betrokken raden (Hoogeland en Westerkwartier). Ter voorbereiding van het herindelingsontwerp is van belang hoe de huidige gemeenten waar het betrokken gebied in ligt (Winsum en Zuidhorn) over de voorgestelde grenswijziging denken.

Argumenten

Het opkomstpercentage van 56% (geldige stemmen) is goed te noemen. De uitslag is duidelijk; 76% van de inwoners vindt dat het gebied in één toekomstige gemeente moet komen. Van de 76% inwoners die vindt dat het in één gemeente moet komen, vindt 92% dat dit de gemeente Westerkwartier moet zijn. Dat blijkt ook uit de respons per woonplaats (het laagste percentage wordt gevormd door Garnwerd met 77%).

Onderzoeksbureau Enigma heeft daarnaast ook nog de totale voorkeur van de respondenten in kaart gebracht (dus ongeacht de vraag of het Middag-Humsterland in één gemeente moet komen). Daaruit blijkt dat 85% van de inwoners kiest voor het Westerkwartier. In iedere woonplaats is daarvoor een meerderheid (in Garnwerd is deze meerderheid het kleinst met 51%).

De volksraadpleging is gemonitord door een onafhankelijke commissie, bestaande uit de oud-burgemeesters Y.P. van Mastrigt en E. Fennema. Deze heeft een rapportage uitgebracht naar aanleiding van de monitoring. Daaruit blijkt dat de volksraadpleging ordentelijk is verlopen en dat het administratieve proces waterdicht is. De commissie heeft wel een aantal onregelmatigheden geconstateerd. Dat heeft erin geresulteerd dat een aantal stemmen ongeldig is verklaard. Deze ongeldige stemmen zijn evenwel door de commissie gerubriceerd in beeld gebracht. Voor zover daaruit stemverhoudingen geconcludeerd kunnen worden, sluiten deze aan bij het totaalbeeld.

Gevolgen

Financieel

Een wijziging van de bestaande grenzen brengt financiële gevolgen met zich mee.

Dit vertaalt zich in de hoogte van de algemene uitkering, maar ook voor bijvoorbeeld de WOZ-waarde van woningen en niet-woningen en daarmee voor de Onroerende Zaakbelastingen.

Vastgoed

Daarnaast moeten er afspraken worden gemaakt over de overdracht van eventuele gemeentelijke eigendommen en de verrekening daaromtrent. Zowel aan de kosten- als aan de batenkant zal er dus een verrekening moeten plaatsvinden. Deze gevolgen en de daarover te maken afspraken kunnen na de vaststelling van het herindelingsontwerp in kaart worden gebracht en geëffectueerd.

Inwoners

Ultimo november 2016 gaat het om 1.581 inwoners van Winsum die 'overgaan' naar de nieuwe gemeente Westerkwartier.

Overige

De colleges van Zuidhorn en Winsum zullen na de besluitvorming door de raden gaan inventariseren welke afspraken en verplichtingen met inwoners en maatschappelijke instellingen zijn gemaakt en aangegaan. Ook moeten samenwerkingsverbanden tegen het licht gehouden worden.

Deadline

Uiterlijk 7 december 2016 dient een besluit genomen te worden, opdat het herindelingsontwerp (uitgaande van de herindelingsdatum 1 januari 2019) tijdig kan worden vastgesteld.

Communicatie/Burgerparticipatie

Over de besluitvorming in de raden vindt via de geëigende kanalen communicatie plaats (berichtgeving in de kranten en via social media).

Behandelingsvoorstel

De gemeenteraad van Zuidhorn behandelt op 7 december aanstaande het voorstel tot het opnemen van een grenswijziging in het herindelingsontwerp. Om een en ander te effectueren is eerst de instemming van de gemeente Winsum nodig voor een grenswijziging (ieder gemeente gaat immers over het eigen grondgebied). Pas daarna kan de gemeente Zuidhorn de nieuwe grenzen 'accepteren' (op 7 december 2016).

Bijlagen

- Rapport Enigma
- Rapport onafhankelijke commissie
- Overzichtskaart
- Kaartje nieuwe gemeentegrenzen

Burgemeester en wethouders van Winsum,

M.A.P. Michels, burgemeester

drs. R.J. Bolt, secretaris

Agendnummer: 17

Vergadering: 6 december 2016

De raad van de gemeente Winsum;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders,

b e s l u i t :

1. Kennis te nemen van de uitkomsten van de volksraadpleging in het Middag-Humsterland.
2. In te stemmen met de toevoeging van het Winsumer deel van het gebied Middag-Humsterland aan de nieuwe gemeente Westerkwartier, waarbij de grens van de voormalige gemeente Ezinge (langs het Reitdiep) de nieuwe buitengrens van de nieuwe gemeente Hoogeland (werktitel) vormt.
3. Het college op te dragen deze toevoeging in overleg met de gemeenten Bedum, De Marne en Eemsmond en de gemeenten in het Westerkwartier, in de herindelingsontwerpen van de betrokken gemeenten op te nemen.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Winsum in zijn openbare vergadering van 6 december 2016.

De raad voornoemd,

voorzitter,

griffier,